

مفتاح التهذيب

شرح تهذيب المنطق

تقریرات دینی مولانا مفتی سعید احمد پالن پوری
اساتذہ ہندیت دارالعلوم دیوبند

گردآورنده: مولای سعید احمد پالن پوری رحمۃ اللہ علیہ

ویراستار سنن اردو:
مولانا خورشید انور تباری

ترجمہ ی فارسی:
ابوعاصم غلام محمد شرافتمند رودی
مدرس حوزه علمیه احناف خواف

بر اساس منابع اہل سنت

عنوان قراردادی	:	مفتاح التهذيب، فارسی
عنوان و نام پدیدآور	:	تهذيب المنطق والكلام، شرح مفتاح التهذيب شرح تهذيب المنطق بر اساس منابع اهل سنت/ تقریرات درسی سعیداحمد پالن پوری؛ گردآورنده رشیداحمد پالن پوری؛ ویراستار متن اردو خورشیدانور گیاوی؛ ترجمه‌ی فارسی ابوعاصم غلام محمد شرافتمند رودی.
مشخصات نشر	:	تربت جام: مکتبه البشري، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	:	۳۰۰ ص.
یادداشت	:	کتاب حاضر شرحی بر "تهذيب المنطق و الکلام" نوشته سعدالدين التفتازانی است.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۹۸۳۳۰-۴-۷
موضوع	:	تفتازانی، مسعود بن عمر، ۷۲۲ - ۷۹۲ ق. تهذيب المنطق والكلام — نقد و تفسیر
موضوع	:	منطق — متون قدیمی تا قرن ۱۴
رده بندی دیویی	:	۱۶۰
رده بندی کنگره	:	۱۳۹۶ ۷۵۳۰۳۳۴۶ BC / ۶۶
سرشناسه	:	پالن پوری، سعیداحمد
شناسه افزوده	:	پالن پوری، رشیداحمد، گردآورنده
شناسه افزوده	:	شرافتمند، غلام محمد، ۱۳۵۹ - مترجم
شناسه افزوده	:	گیا، خورشید انور، ویراستار
شناسه افزوده	:	سازانی، مسعود بن عمر، ۷۲۲ - ۷۹۲ ق. تهذيب المنطق والكلام، شرح
شماره کتابشناسی ملی	:	۷۷۰۹۹
وضعیت فهرست نویسی	:	میا

مفتاح التهذيب شرح تهذيب المنطق

گردآورنده: مولوی رشید احمد پالن پوری

مترجم: ابوعاصم غلام محمد شرافتمند رودی

ناشر: انتشارات مکتبه البشري

تیراژ: ۲۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۶

قیمت: ۱۶۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۸۳۳۰-۴-۷

حق چاپ و نشر محفوظ و مخصوص ناشر می باشد

تلفن مرکز پخش: ۵۲۵۲۴۴۷۱ - ۵۲۵۲۵۲۳۸ - ۵۱

فهرست

صفحه

موضوع

۵	پیشگفتار مترجم
۷	پیشگفتار گردآورنده
۹	شرح حال مختصری از مصنف رحمته الله علیه
۲۶	بیان اقسام عوارض
۲۷	اقسام عوارض تنزیه
۲۹	اقسام دلالت لفظی وضعی
۳۳	اقسام مفرد
۳۷	اقسام کلی مشکک یا تشکیک
۴۲	مبحث نسبت‌ها
۴۶	معیار شناخت نسبت‌های اربعه
۴۹	نسبت میان نقیض‌های دو کلی
۴۹	نسبت میان نقیض دو کلی مساوی
۵۰	نسبت میان نقیض اعم و اخص مطلق
۵۲	نسبت میان نقیض دو کلی متباین
۵۴	نسبت میان دو کلی عموم و خصوص من وجه
۵۸	وجه حصر
۸۰	و لا عکس
۸۱	و المقسم بالعکس
۸۶	اقسام عرضی لازم
۸۶	تقسیم دیگر برای عرضی لازم
۸۷	اقسام عرضی مفارقتی

۱۰۰	اجزای قضیه‌ی حملیه
۱۰۲	تقسیمات قضیه‌ی حملیه
۱۰۶	سور قضایای محصوره به شرح زیر است:
۱۰۶	تلازم در بین قضیه‌ی مهمله و محصوره‌ی جزئیه:
۱۲۸	بحث موجهات مرکبه
۱۵۹	وحدت‌های هشت‌گانه عبارتند از:
۱۶۳	مبحث نقایض موجهات مرکبه
۲۳۸	توضیح ضابطه
۲۴۷	مصطلحات
۲۵۶	تعریف قیاس خلف
۲۵۹	استقراء
۲۶۲	شیوه‌ی به دست آوردن علت
۲۷۴	مشاهدات بر دو گونه است:
۲۸۱	اجزای سه‌گانه علوم
۲۹۰	اصطلاح دوم در رابطه با میادی و مقدمات

پیشگفتار مترجم

شرح تهذيب یکی از کتاب‌های معروف در فن منطق است که جزو نصاب درسی تمام حوزه‌های علمیه است و امروزه به عنوان آخرین کتاب در زمینه علوم عقلیه به شمار می‌آید. تهذيب المنطق که کتاب حاضر ترجمه و شرح فارسی آن است از معروف‌ترین و متداول‌ترین کتاب‌های درسی است که به یاد در تمام حوزه‌های علمیه جزو نصاب درسی به شمار می‌آید. این شرح شامل چهار قسمت زیر است:

الف - متن: در متن، عبارت عربی کتاب با رعایت نکات نحوی و اعراب نگاشته شده است.
ب - ترجمه: در قسمت ترجمه سعی بنده بر آن بوده تا مطابق با عبارت اردو باشد. گاهاً توضیحاتی اضافه بر اساس کتاب‌های فارسی، دیگر ساهده می‌شود که داخل پرانتز یا کروشه قرار گرفته است؛

ج - توضیح: این بخش عمده‌ترین قسمت کتاب است. همان طور که در پیشگفتار مرتب ملاحظه می‌فرمایید و از اسم آن نیز پیدا است، این کتاب در واقع ترجمه و تفسیر متن کتاب «تهذيب» است که اگر طلاب محترم به طور دقیق آن را مورد مطالعه قرار دهند، درک مطالب شرح تهذيب نیز برای‌شان آسان می‌گردد؛

د - پانوش: در پانوش از کتاب‌هایی فارسی همچون ترجمه و تفسیر تهذيب المنطق از دکتر حسن ملک‌شاهی، دوره مختصر صوری از دکتر خوانساری، منطق مظفر، کتاب پیک گل‌واژه و التقريب لحل شرح شرح التهذيب (اردو)، مطالب و مثال‌های جدید برای استفاده بیشتر ذکر گردیده است.

شایان ذکر است گاهی در قسمت توضیحات نیز مطالبی از کتاب‌های مذکور آمده که داخل پُرانتز یا کروشه قرار گرفته و از بخش اصلی کتاب متمایز گردیده‌اند.

در پایان از همه کسانی که مرا در انجام این خدمت ناچیز فرهنگی یاری نموده‌اند خصوصاً برادر محترم جناب مولوی عبدالحمید توماج از اساتید برجسته‌ی حوزه علمیه سیمین شهر که زحمت بازنگری و ویرایش را به دوش کشیده‌اند، سپاسگزاری می‌نمایم. خواسته‌ی مترجم از دانش‌پژوهان و استادانی که این کتاب را برای تدریس یا مطالعه انتخاب نموده‌اند، آن است که هرگاه به نکات معنی برخورد نمودند با لطف و محبت خویش به هر نحوی که صلاح بدانند، آن را در اختیار اینجانب قرار دهند تا این شاءالله در چاپ‌های بعدی جبران گردد.

خدایا چدر کن سر تمام کار تو خشنود باشی و ما رستگار

www.ketab.ir